

Hämeen ELY-keskuksen rahoituksen kysyntä kasvoi selvästi vuonna 2013

Hämeen ELY-keskus myönsi vuonna 2013 rahoitusta Hämeen maakuntien työllisyyden, yritystoiminnan ja ympäristön kehittämiseen yhteensä 122,5 miljoonaa euroa, mikä oli noin 15 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2012. Työllisyyteen ja yritysten kehittämiseen sekä maatilojen kehittämiseen käytettiin määrärahoja selvästi edellistä vuotta enemmän, yritysten toimintaympäristön kehittämiseen taas selvästi vähemmän.

Hämeen ELY-keskuksen rahoitus 2012–2013

RAHOITUSPÄÄTÖKSET	2012 (€)	2013 (€)
TYÖLLISYYS, YRITTÄJYYS JA OSAAMINEN	48 897 000	56 612 000
TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA (Tekes)	9 915 344	8 960 424
YRITYSTEN KEHITTÄMINEN JA INVESTOINNIT	8 048 409	8 972 507
YRITYSTEN TOIMINTAYMPÄRISTÖT	4 305 021	2 484 730
ESR-HANKKEET	8 800 923	8 786 452
MAATILOJEN KEHITTÄMINEN	14 925 105	23 488 146
MAASEUDUN KEHITTÄMINEN	7 728 153	7 520 989
KALATALOUS	1 462 957	1 515 251
YMPÄRISTÖ	2 976 001	4 196 153
YHTEENSÄ	107 058 913	122 536 652

Työllistämishankkeiden kohderyhminä erityisesti nuoret ja pitkäaikaistyöttömät

Työllistämismäärärahoja oli vaikeutuneen työllisyystilanteen vuoksi käytettävissä edellistä vuotta enemmän. Työvoimakoulutuksen osuus supistui runsaalla miljoonalla eurolla. Määrärahaa suunnattiin tukityöllistämiseen kunnille ja kuntayhtymille, yksityiselle sektorille sekä työmarkkinatuella oleville. Ammatillisen työvoimakoulutuksen hankinnoissa painotettiin palvelutyön, terveydenhuolto- ja sosiaalialan sekä eri teollisuusalojen työtehtäviin tähtäävää koulutusta. Edellisen vuoden tapaan rahoitettiin merkittävästi kolmannen sektorin toimijoiden toteuttamia työllisyyspoliittisia hankkeita erityisesti nuorten ja pitkään työttömänä olleiden tilanteen parantamiseksi. Kuntakokeilut käynnistyivät odotetusti ja niihin suunnattiin rahoitusta 1,8 miljoonaa euroa.

Hämeen ELY-keskus kanavoi alueen TE-toimistojen kautta työllisyysmäärärahoja mm. aloittavien yrittäjien starttirahoihin 3,4 miljoonaa euroa. Uusien yritysten perustamisaktiivisuus kuitenkin laski Hämeessä edelliseen vuoteen verrattuna. Starttirahalla aloitti vuoden 2013 aikana noin 350 uutta yrittäjää, mikä oli selvästi alle asetetun tavoitteen.

Tekes-rahoituksessa painopisteenä kansainvälistä kasvua hakevat pk-yritykset

Tekes-rahoitusta myönnettiin Hämeeseen yhteensä noin 9 miljoonaa euroa; summa jakaantui jokseenkin tasan Kanta- ja Päijät-Hämeen maakuntien välillä. Rahoituksen suurin kohderyhmä oli kansainvälistä kasvua hakevat pk-yritykset, joiden osuus oli Hämeessä lähes 40 prosenttia. Yritysvertailut ovat osoittaneet Tekesin rahoittamien pk-yritysten liikevaihdon kasvaneen 20 prosenttiyksikköä enemmän ja työpaikkojen lisääntyneen 17 prosenttiyksikköä enemmän kuin muissa vastaavissa yrityksissä. Yksityiskohtaisempia tilastoja ja yrityskohtaisia rahoitustietoja on Tekesin verkkosivujen tietopankissa ja avoimessa tietoaaineistossa sivulla <http://www.tekes.fi/tekes/tietopankki/>.

Yritysten investointi- ja kehittämisrahoituksella edelleen hyvä kysyntä

Hämeen ELY-keskus myönsi pienten ja keskisuurten yritysten investointeihin ja kehittämishankkeisiin rahoitusta yhteensä noin 6,7 milj. euroa, josta 65 % kohdistui Päijät-Hämeeseen ja 35 % Kanta-Hämeeseen. Teollisuuden toimialan osuus rahoituksesta oli 60 prosenttia, loppuosa rahoituksesta kohdistui kaupan ja muiden palvelutoimialojen kehittämiseen. Kehittämisaktiivisin toimiala oli metalli- ja konetoimiala, jossa käynnistyi yhteensä 35 yrityksen kehittämishanketta. Elintarvike- ja muovitoimialat olivat myös aktiivisia liiketoiminnan kehittäjiä ja näillä aloilla käynnistyi yhteensä 14 yrityshanketta. Rahoitettujen hankkeiden arvioitu työpaikkavaikutus on 292 vakituista työpaikkaa ja rahoituksen avulla tuettiin 24 uuden yrityksen perustamista.

Tutkimus ja kehittämishankkeiden valmisteluun myönnettiin edellistä vuotta vähemmän rahoitusta myöntövaltuuden vähydestä johtuen. Tämä valmistelurahoitukseksi nimetty rahoitusmuoto loppuu vuoden 2014 aikana omana rahoitusmuotona ja se yhdistyy osaksi yrityksen kehittämisavustusrahoitusta. Energiatuesta hieman yli puolet kohdistui uusiutuvan energian lähteiden käytön edistämiseen ja loppuosa kohdistui energian säästötoimenpiteisiin.

ESR-ohjelman varoista merkittävä osa suunnattiin koulutuksen kehittämiseen

Ohjelmakauden 2007–2013 viimeisen varsinaisen toteutusvuoden rahoitus kohdistui Hämeessä aiempien vuosien tapaan erityisesti yrittäjyyden ja yrityspalveluiden tukemiseen. Hämeen ELY-keskusalueen seudullisten yrityspalveluorganisaatioiden palvelujen kehittämisen lisäksi toimintalinjalla 1 rahoitettiin valtakunnallisesti toteutettavaa Luovien alojen kasvun ja kansainvälistymisen kehittämisohjelmaa. Merkittävä osa ESR-ohjelman varoista suunnattiin koulutuksen kehittämiseen. Yrittäjyyskasvatuksen lisäksi Päijät-Hämeessä suunnattiin varoja ympäristöteknologiaan liittyvän koulutuksen kehittämiseen ja Kanta-Hämeessä erityisesti metalli- ja elektroniikka-alojen koulutuksen kehittämiseen. Toimintalinja 2:n hankkeissa pääpaino on erilaisissa nuorten työllistymistä tukevissa tai syrjäytymistä ehkäisevissä hankkeissa.

Maaseudun hankerahoitusta mm. laajakaistarakentamiseen ja vesihuoltoon

Maaseudun kehittämisrahoitus käytettiin ohjelmakauden viimeisenä vuonna täysimääräisesti, kun EU-rahoitus saatiin sidottua hanke- ja yritystukiin käytännössä kokonaan. Hanketuissa panostettiin maaseudun laajakaistarakentamisen ja vesihuollon rahoittamiseen. Lisäksi muutamille suurille hankekokonaisuuksille myönnettiin lisärahoituksia, joilla turvataan mm. Kasvua Hämeessä maa- ja elintarvikeohjelman toteuttaminen ohjelmakauden loppuun. Yritystukia rahoitettiin lähes yhtä paljon kuin edellisenä vuonna ja havaittavissa oli yritystukien kysynnän vilkastumista. Toimintaryhmien ohjelmat toteutuivat suhteessa käytettävissä oleviin rahoituskehyksiin odotusten mukaisesti.

Kotieläintilojen investoinnit reippaassa kasvussa

Maatilojen sukupolvenvaihdoksiin sekä investointeihin myönnettiin vuonna 2013 rahoitusta yhteensä 23,5 milj. euroa, mikä on yli 50 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Kotieläintalouden (maito, naudanliha, sika ja lammas) tuotantorakennusten investoinnit lisääntyivät merkittävästi. Myös sukupolvenvaihdosten rahoitus kasvoi vuodesta 2012. Ensimmäistä kertaa ohjelmakauden 2007–2013 aikana avustushakemuksia jätettiin enemmän kuin ELY-keskuksille oli jaettu myöntämisvaltuutta. Investointitukien hakemuskasvu hiljaisempien vuosien jälkeen selittänee osittain ohjelmakauden vaihdokseen liittyvä epävarmuus tulevasta rahoituksesta. Samaan aikaan luopumistukilain uudistukset tiukensivat luopumistuen saamisen ehtoja vuoden 2014 alusta, minkä vuoksi loppuvuonna 2013 jätettiin myös erittäin paljon aloitustukihakemuksia.

Elinkeinokalatalouden rahoituksessa jo toinen hiljainen vuosi

Elinkeinokalatalouden rahoitus on Hämeessä ja Pirkanmaalla hiipunut nykyisen ohjelmakauden lähestyessä loppuaan. Tähän on vaikuttanut mm. kalanjalostuksen ja kalan tukkukaupan rahoituskriteerien kiristyminen sekä sisävesikalastuksen toimenpiteen kehyksen täytyminen. Vaikka kalan kulutus kasvaa ja jalostussektorilla tuntuisi olevan investointihalukkuutta, on rahoituksen kysyntä vähäistä. Kalatalouden alkutuotanto on nostettu rahoituksen painopisteeksi, mutta ammattikalastajien ja vesiviljely-yritysten rahoitushakemuksia on viime vuosina ollut kovin vähän. Tähän lienee vaikuttanut mm. ammattikalastajien epävarmuus kalastuslupien jatkuvuudesta, ja vesiviljelyn tiukat ympäristövaatimukset. Kalavesien hoitoon ja vapaa-ajankalastukseen osoitetut varat säilyivät edellisten vuosien hyvällä tasolla.

Ympäristöhankkeiden rahoitus lisääntyi edellisestä vuodesta

Hämeen ELY-keskuksen ympäristörahoitukseen käytettiin vuonna 2013 noin 4,2 milj. euroa. Kansallisella ympäristörahoituksella edistettiin ympäristönsuojelua mm. vesihuoltohankkeiden, vesistökuunnostusten, pohjavesiselvitysten ja pilaantuneiden maa-alueiden kunnostusten avulla. Lisäksi rahoitettiin rakennusperinnön säilymistä. Merkittävimpiin yksittäisiin rahoitettuihin hankkeisiin kuului Hämeenlinnan Teuron vanhan sahan maaperän kunnostustyö, jota ELY-keskus rahoitti 0,5 miljoonalla eurolla. EU:n osarahoitteisia (EAKR) ympäristöhankkeita rahoitettiin noin 0,8 milj. eurolla. EAKR-rahoitus suuntautui vuonna 2013 pääosin Päijät-Hämeeseen, missä tuettiin ympäristöriskien hallintaa, vesistöjen kunnostamista ja pohjavesikartoituksia. Rahoitusta myönnettiin myös Heinolan vanhan hautausmaan ja kappelin kunnostukseen.

Lisätietoja:

Ylijohtaja Pekka Savolainen, Hämeen ELY-keskus, puh. 0295 025 171

Johtaja Tommi Muilu, Hämeen ELY-keskus, puh. 0295 025 148